

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 43, 2016

Nummer 43, 2016

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:8513](#) 20-10-2016

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:6583](#) 19-10-2016

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:6729](#) 19-10-2016

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:8065](#) 17-10-2016

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:8073](#) 13-10-2016

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2016:5944](#) 06-09-2016

RECHTSPRAAK

Echtscheiding. Hoofdverblijf bij moeder. Zorgregeling bepaald. In verband met de zorgregeling is ook een ondertoezichtstelling uitgesproken. Hoger beroep ziet op de zorgverdeling. De GI verzoekt in incidenteel appèl om de zorgregeling te wijzigen en legt het hof het verzoek voor om een NIFP-onderzoek te gelasten. Hof wijst laatstgenoemd verzoek af, omdat in hoger beroep niet de ondertoezichtstelling, maar de zorgregeling voorligt.

De vader is in hoger beroep gekomen van de in het kader van de echtscheiding van de ouders bepaalde zorgregeling. De moeder heeft incidenteel appèl ingesteld. Ook de gecertificeerde instelling (GI) stelt incidenteel appèl in. Zij wenst in het kader van de tijdens de scheidingsprocedure in eerste aanleg uitgesproken ondertoezichtstelling dat de zorgregeling wordt gewijzigd. Aanvankelijk had de GI daartoe een aanwijzing gegeven, maar die heeft de rechtbank buiten behandeling gesteld, omdat de GI geen aanwijzing kan geven als de rechtbank een zorgregeling vaststelt.

De moeder heeft zich in haar incidenteel appèl aangesloten bij het incidenteel appèl van de GI inzake de zorgregeling. Daarom ziet het hof het incidenteel appèl van de GI als een nevenverzoek in het kader van de scheiding van de moeder. Het verzoek is daarmee niet te laat gedaan, zoals de vader stelde.

De kinderen zijn intussen uit huis geplaatst. In de procedure tot uithuisplaatsing is een verzoek gedaan om een NIFP-onderzoek te gelasten. Omdat het niet zeker is of dat onderzoek kan doorgaan, omdat niet duidelijk is wie dat moet/zal gaan betalen, heeft de GI het hof hetzelfde verzoek voorgelegd. Het NIFP-onderzoek betreft de uithuisplaatsing en/of thuisplaatsing en wat daarvoor nodig is en heeft niet tot doel om de vraag naar de voor de kinderen beste zorgregeling te beantwoorden. Het hof zal daarom het verzoek om een NIFP-onderzoek niet inwilligen in de onderhavige procedure.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 20-10-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:8513

Zaaknummer: 200.185.237/01

RECHTSPRAAK

Erflaatster heeft tijdens haar leven zowel mondeling als schriftelijk verklaard dat haar vermogen bij overlijden zou toekomen aan eiser, haar aangetrouwde neef die jarenlang samen met zijn echtgenote voor erflaatster heeft gezorgd. Erflaatster heeft geen testament opgemaakt, waarin dit is bepaald. De rechtbank oordeelt dat verklaringen van erflaatster de vormvereisten van een uiterste wilsbeschikking niet opzij kunnen zetten.

Eiser vordert dat de rechtbank voor recht verklaart dat hij de erfgenaam, althans mede-erfgenaam, is van erflaatster. Eiser is de aangetrouwde neef van erflaatster en heeft samen met zijn echtgenote gedurende dertig jaar (tot haar overlijden) voor erflaatster gezorgd. Erflaatster heeft volgens eiser tijdens haar leven veelvuldig tegen eenieder met wie zij contact had verklaard dat haar vermogen na haar overlijden zou toekomen aan eiser en zijn gezin. Hiervan wordt getuigenbewijs aangeboden. Bovendien heeft zij in een schriftelijke verklaring aangegeven dat haar vermogen bij overlijden zou toekomen aan eiser.

De rechtbank overweegt dat op grond van artikel 4:42 BW een uiterste wilsbeschikking alleen bij uiterste wil kan worden opgemaakt en dat de wet in artikel 4:94 BW aan het opmaken daarvan specifieke vormvereisten stelt. Een uiterste wil kan volgens dat artikel alleen worden opgemaakt bij een notariële akte of bij een aan een notaris in bewaring gegeven onderhandse akte. Het doel van deze formaliteiten is dat een erflater zonder beïnvloeding zijn uiterste wil maakt en dat de notaris zich zo nauwkeurig mogelijk van de wil van een erflater vergewist. De notariële akte waarborgt derhalve dat die de ware wil van erflater weergeeft. Het wettelijke stelsel biedt geen ruimte om op grond van maatstaven van redelijkheid en billijkheid van dit vormvereiste af te wijken. Indien uitzondering wordt toegestaan, komt de (door de wetgever gewenste) rechtszekerheid in het gedrang. Eiser heeft weliswaar betoogd dat de wil van erflaatster duidelijk is, maar het kan evenzeer zo zijn dat erflaatster er bewust voor heeft gekozen om ondanks haar uitlatingen bij leven toch geen testament op te maken zodat haar (niet geringe) vermogen toch aan haar (verre) familie zou toekomen. Wat erflaatster werkelijk heeft gewild, zullen we nooit weten en daarom houdt de rechtbank vast aan de wettelijke

bepalingen. Dit betekent dat de (mogelijk) door erflaatster bij leven gedane uitlatingen noch de schriftelijke verklaring de in artikel 4:94 BW vermelde vormvereisten voor de uiterste wil opzij kunnen zetten. Nu erflaatster niet bij uiterste wil over haar nalatenschap heeft beschikt, geldt het wettelijk versterkerrecht. Dit betekent dat eiser niet als erfgenaam dan wel op enige andere rechtsgrond aanspraak kan maken op de nalatenschap van erflaatster.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 19-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:6729

Zaaknummer: C/13/602651 / HA ZA 16-181

Rechters: R.A. Dudok van Heel

Wetsartikelen: 4:42 BW en 4:94 BW

RECHTSPRAAK

Vader verzoekt nihilstelling van de bijdrage die hij ten behoeve van de jongmeerderjarige zoon moet betalen, omdat de jongmeerderjarige een schenking voor zijn studiekosten heeft gehad, hij een studielening kan sluiten en ook kan bijverdienen. De rechtbank stelt een gewijzigde bijdrage vast en houdt geen rekening met de schenking voor de studiekosten bij de berekening van de behoefte.

In geschil is de door de vader ten behoeve van de jongmeerderjarige zoon te betalen onderhoudsbijdrage. De vader stelt dat voor de vaststelling van de behoefte van de zoon alleen de kosten van zijn levensonderhoud van belang zijn, nu de ouders van de vader aan de zoon een bedrag van € 22.746 hebben geschonken om zijn studie te kunnen bekostigen. Voorts stelt de vader dat de zoon in zijn resterende behoefte kan voorzien door bij DUO een studielening aan te gaan en een bijbaantje te nemen.

De rechtbank overweegt dat voor de berekening van de behoefte van studerende jongmeerderjarige kinderen, in de leeftijd van achttien tot eenentwintig jaar, nog geen systeem is ontwikkeld. Doorgaans wordt om die reden voor studerende jongmeerderjarige kinderen aansluiting gezocht bij de zogenoemde WSF-norm waarin bedragen zijn verdisconteerd voor levensonderhoud, ziektekosten en studiekosten. De rechtbank zal dat ook in het onderhavige geval doen. Echter, gelet op het feit dat partijen het erover eens zijn dat de kosten van de studie van de zoon volledig worden gedekt door de schenking die de zoon heeft gehad van zijn grootouders, zal de rechtbank geen rekening houden met de studiekosten zoals opgenomen in de WSF-norm. Ten aanzien van de stelling van de vader dat van de zoon verwacht mag worden dat hij een bijbaantje neemt om in de rest van zijn behoefte te kunnen voorzien, overweegt de rechtbank dat uit artikel 1:392 lid 2 BW jo. 1:395a BW blijkt dat de onderhoudsplicht van de ouders jegens hun jongmeerderjarige kinderen geldt ongeacht hun behoefte. De verdien capaciteit van de zoon speelt voor de bepaling van zijn behoefte dan ook geen rol (zie ook HR 30 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2234). Wel kan op grond van de redelijkheid en billijkheid rekening worden gehouden met eventuele daadwerkelijk ontvangen eigen inkomsten van een jongmeerderjarige. Omdat deze inkomsten gering zijn,

houdt de rechtbank hiermee geen rekening. Voorts overweegt de rechtbank dat niet van de zoon verlangd kan worden dat hij een lening afsluit bij DUO om zodoende in de kosten van zijn levensonderhoud te voorzien. Een dergelijke lening werkt niet behoefteverlagend, daar zit immers een terugbetalingsverplichting aan vast, zodat de zoon dan alsnog zelf zijn kosten voor zijn levensonderhoud draagt. De rechtbank stelt vervolgens een gewijzigde onderhoudsbijdrage vast.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 19-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:6583

Zaaknummer: C/13/600917 / FA RK 16-249

RECHTSPRAAK

GI geeft schriftelijke aanwijzing aan de moeder dat er vier begeleide bezoeken aan de vader zullen plaatsvinden. De kinderrechter verklaart de schriftelijke aanwijzing vervallen, omdat daarvoor geen grondslag kan worden gevonden in artikel 1:265f of 1:263 BW, ook al biedt artikel 1:263 BW de GI de bevoegdheid tot het geven van schriftelijke aanwijzingen.

Op 2 september 2016 heeft de gecertificeerde instelling (GI) een schriftelijke aanwijzing gegeven aan de moeder, aanvankelijk gebaseerd op artikel 1:265f BW en later op artikel 1:263 BW, waarin is bepaald dat er vier begeleide omgangsbezoeken aan de vader zullen plaatsvinden. Daarna moet een evaluatie plaatsvinden.

De kinderrechter heeft de aanwijzing geschorst op 16 september 2016 in afwachting van de behandeling van het verzoek van de moeder tot vervallenverklaring van de aanwijzing (zie ELI:NL:RBROT:2016:8063).

De kinderrechter oordeelt dat de aanwijzing niet op artikel 1:265f kan worden gebaseerd. Dat artikel houdt in dat de GI voor de duur van de uithuisplaatsing de contacten tussen een met het gezag belast ouder en de minderjarige kan beperken. Deze situatie is hier niet aan de orde.

Naar het oordeel van de kinderrechter kan de schriftelijke aanwijzing ook niet worden gebaseerd op artikel 1:263 BW, ook al geeft dit artikel aan de GI de bevoegdheid tot het geven van schriftelijke aanwijzingen betreffende de verzorging en opvoeding van de minderjarige. Dit artikel strekt niet zo ver dat een schriftelijke aanwijzing gegeven kan worden tot vastlegging van de omgang met de andere ouder, als het kind woont bij de met het gezag belaste ouder. Indien de GI van oordeel is dat omgang met de andere ouder dient plaats te vinden en de met het gezag belaste ouder het daarmee niet eens, dient de GI zich, gelet op artikel 1:265g BW, te wenden tot de kinderrechter met het verzoek een omgangsregeling vast te stellen.

De kinderrechter verklaart de aanwijzing vervallen. Ambtshalve benoemt de kinderrechter een bijzondere curator teneinde de belangen van de minderjarige te vertegenwoordigen, nu de

wensen van de ouders over de omgang met de vader uiteenlopen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 17-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:8065

Zaaknummer: 510160

RECHTSPRAAK

Gesloten plaatsing. Minderjarige is toe aan plaatsing op een open groep; twee keer uitgesteld omdat er geen financiering ter beschikking is gesteld voor haar scholing. Rechtbank heft gesloten plaatsing op en verleent machtiging tot uithuisplaatsing.

De gecertificeerde instelling (GI) heeft uithuisplaatsing van de minderjarige verzocht voor de duur van de ondertoezichtstelling in een accommodatie jeugdhulpaanbieder. De GI licht toe dat de minderjarige toe is aan de volgende stap. Dat is een plaatsing binnen een open groep van Rijnhove. De overstap wordt tegengehouden door financieringsproblemen. Er is geen financiering voor de scholing van de minderjarige binnen Rijnhove. Tweemaal eerder zou zij al zijn overgeplaatst, maar dat is niet doorgegaan. Er is nu per 1 november 2016 een toezegging.

De minderjarige zegt dat zij nu eindelijk wil weten waar zij aan toe is. Twee keer eerder is een overplaatsing naar Rijnhove niet doorgegaan, wat bij haar grote teleurstelling met zich heeft gebracht. Zij voelt zich niet meer thuis op de huidige plek.

De kinderrechter acht het een ongewenste situatie dat de GI niet bewerkstelligt dat Horizon de afspraken omtrent doorplaatsing nakomt en de minderjarige in het ongewisse laat over de reden waarom een toegezegde en geplande doorplaatsing niet kan plaatsvinden, nota bene van en naar een instelling van dezelfde organisatie (Horizon), niet omdat er geen plek in de open groep of geen plek op de bijbehorende school zou zijn, maar alleen omdat de betreffende nieuwe gemeente (Alphen aan den Rijn) de financiering van de scholing niet heeft toegezegd.

De minderjarige verblijft op dit moment nog in een gesloten plaatsing die loopt tot 22 november 2016. De kinderrechter heft de gesloten plaatsing op met ingang van 24 oktober 2016 (na de herfstvakantie), teneinde te bewerkstelligen dat de minderjarige uiterlijk in de herfstvakantie wordt doorgeplaatst en daarna direct op de nieuwe school kan beginnen.

De kinderrechter zal het verzoek voor een plaatsing in een accommodatie van een jeugdhulpaanbieder tot 13 januari 2017 als verzoekt toewijzen, zodat de minderjarige zich volledig kan richten op haar eigen ontwikkeling. Tegen dit verzoek is geen verweer gevoerd.

Gelet op het voorgaande is deze uithuisplaatsing noodzakelijk in het belang van de verzorging en opvoeding van de minderjarige (artikel 1:265b lid 1 BW).

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 13-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:8073

Zaaknummer: 509273

RECHTSPRAAK

Huwelijk in Syrië, echtscheiding in Syrië kan niet worden aangetoond. De vrouw is met de vijf kinderen naar Nederland gevlucht en heeft inmiddels een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. De man is naar Nederland gekomen en heeft op 31 december 2015 de kinderen meegenomen, vermoedelijk naar Duitsland, zonder toestemming van de vrouw. De rechtbank gaat ervan uit dat de vrouw gezag heeft over de kinderen, dat partijen nog steeds gehuwd zijn en dat de overbrenging van de kinderen in strijd is met het gezagsrecht van de vrouw. De rechtbank treft de voorlopige voorziening waarbij de kinderen aan de vrouw worden toevertrouwd.

De vrouw verzoekt om bij beschikking, uitvoerbaar bij voorraad, gedurende de echtscheidingsprocedure te bepalen dat de vijf kinderen aan haar worden toevertrouwd met bevel aan de man tot afgifte van de kinderen aan de vrouw op straffe van een dwangsom.

De vrouw is in Syrië gehuwd met de man, uit dat huwelijk zijn vijf kinderen geboren. Allen hebben de Syrische nationaliteit. De vrouw is vanuit Syrië naar Nederland gereisd met de kinderen. De man is naar Nederland gekomen en heeft op 31 december 2015 de kinderen meegenomen zonder toestemming van de vrouw naar een voor de vrouw onbekend adres, vermoedelijk in Duitsland.

De vrouw heeft aan de Centrale Autoriteit (CA) om teruggeleiding verzocht. Dat verzoek heeft de CA niet in behandeling genomen, omdat de vrouw niet kon aantonen dat zij het gezag over de kinderen had. Daartegen is de vrouw opgekomen bij de Rechtbank Den Haag. Die rechtbank heeft de CA gelast het verzoek van de vrouw in behandeling te nemen. De CA heeft vervolgens de Duitse autoriteiten verzocht alle passende maatregelen tot onmiddellijke terugkeer van de kinderen te bewerkstelligen. De CA gaat ervan uit dat de vrouw waarschijnlijk in ieder geval het verzorgingsrecht (*hadana*) over de kinderen had.

De vrouw heeft inmiddels een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd.

De vrouw heeft gesteld dat zij en de man in Syrië gescheiden zijn, maar dat zij dat niet kan aantonen omdat de stukken zijn kwijtgeraakt. Nu de echtscheiding niet is komen vast te staan, gaat de rechtbank ervan uit dat partijen nog gehuwd zijn. De rechtbank overweegt ten aanzien van de vraag of de vrouw op het moment van het overbrengen van de kinderen door de man het gezag had over de kinderen het volgende. Op grond van artikel 16 Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 wordt de vraag of de man dan wel de vrouw dan wel partijen gezamenlijk van rechtswege de ouderlijke verantwoordelijkheid over de kinderen hebben verkregen, beheerst door het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van de minderjarige. Ervan uitgaande dat deze bepaling zo moet worden uitgelegd dat bedoeld wordt op het recht van de gewone verblijfplaats ten tijde van het ontstaan van het gezag, zou Syrisch recht van toepassing zijn.

De rechtbank laat in het midden of Syrisch recht van toepassing is, nu op grond van artikel 16 lid 4 HKV bij verplaatsing van de gewone verblijfplaats van de minderjarige het van rechtswege ontstaan van ouderlijke verantwoordelijkheid van een persoon die deze verantwoordelijkheid niet reeds heeft, beheerst wordt door het recht van de staat van de nieuwe gewone verblijfplaats. Nu er nog steeds sprake is van een huwelijk tussen partijen, is de rechtbank van oordeel dat door de vestiging van de gewone verblijfplaats van de minderjarigen in Nederland staande het huwelijk van partijen van rechtswege gezamenlijk gezag is ontstaan, welk gezamenlijk gezag nadien niet is gewijzigd. Gelet hierop is de overbrenging van de minderjarigen naar Duitsland (vermoedelijk) in strijd met het aan de vrouw toekomende gezagsrecht. De rechtbank acht zich op grond van artikel 10 Brussel IIbis bevoegd te beslissen over de verzoeken van de vrouw en past daarop het interne recht toe. De rechtbank acht de vrouw ontvankelijk in het verzoek tot voorlopige toevertrouwing en wijst dat verzoek toe, maar acht de vrouw niet-ontvankelijk in het verzoek tot een dwangsom en wijst dat verzoek af.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 06-09-2016

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2016:5944

Zaaknummer: C/01/307695 / FA RK 16-2268